

Πώς θα γνωρίσουμε το Θεό

Πολύ μας αγαπάει ο Κύριος- αυτό το έμαθα από το Άγιο Πνεύμα, που μου έδωσε Εκείνος κατά το μέγα Του έλεος. Γέρασα και ετοιμάζομαι για το θάνατο και γράφω την αλήθεια από αγάπη για τους ανθρώπους. Το Άγιο Πνεύμα, που μου έδωσε ο Κύριος, θέλει να σωθούν όλοι, να γνωρίσουν όλοι το Θεό.

Ήμουν χειρότερος κι από έναν βρωμερό σκύλο, εξαιτίας των αμαρτιών μου- σαν άρχισα όμως να ζητώ συγχώρηση από το Θεό, Αυτός μου έδωσε όχι μόνο τη συγχώρηση αλλά και το Άγιο Πνεύμα. Έτσι, εν Πνεύματι Αγίω, γνώρισα το Θεό.

Βλέπεις αγάπη που έχει ο Θεός για μας; Ποιος, αλήθεια, θα μπορούσε να περιγράψει την ευσπλαχνία Του;

Αδελφοί μου, πέφτω στα γόνατα και σας παρακαλώ, πιστεύετε στο Θεό, πιστεύετε πως υπάρχει το Άγιο Πνεύμα, που μαρτυρεί για το Θεό σ' όλες τις εκκλησίες μας, αλλά και στην ψυχή μου.

Το Άγιο Πνεύμα είναι αγάπη. Και η αγάπη αυτή πλημμυρίζει όλες τις ψυχές των ουρανοπολιτών αγίων. Και το ίδιο Άγιο Πνεύμα είναι στη γη, στις ψυχές όσων αγαπούν το Θεό. Εν Πνεύματι Αγίω οι ουρανοί βλέπουν τη γη, ακούνε τις προσευχές μας και τις προσκομίζουν στο Θεό.

Ζούμε στη γη και δεν βλέπουμε το Θεό, δεν μπορούμε να Τον δούμε. Αλλά σαν έρθει το Άγιο Πνεύμα στην ψυχή, τότε θα δούμε το Θεό, όπως Τον είδε ο άγιος Στέφανος (Πράξ. 7:55-56). Η ψυχή και ο νους αναγνωρίζουν αμέσως με το Άγιο Πνεύμα ότι Αυτός είναι ο Κύριος. Έτσι ο άγιος Συμεών ο Θεοδόχος, με το Άγιο Πνεύμα, αναγνώρισε στο μικρό Βρέφος τον Κύριο (Λουκ. 2:25-32). Έτσι και ο άγιος Ιωάννης ο Βαπτιστής, με το Άγιο Πνεύμα επίσης, αναγνώρισε τον Κύριο και Τον υπέδειξε στους ανθρώπους. Και στον ουρανό και στη γη ο Θεός γνωρίζεται μόνο με το Άγιο Πνεύμα, όχι με την επιστήμη. Και τα παιδιά που δεν σπούδασαν καθόλου, γνωρίζουν τον Κύριο με το Άγιο Πνεύμα. Χωρίς το Άγιο Πνεύμα κανείς δεν μπορεί να γνωρίσει το Θεό και πόσο πολύ μας αγαπάει. Ακόμα κι αν διαβάζουμε ότι μας αγάπησε και έπαθε από αγάπη για μας, σκεφτόμαστε γι' αυτά μόνο με το νου, αλλά δεν καταλαβαίνουμε όπως πρέπει, με την ψυχή, την αγάπη του Χριστού. Όταν όμως μας διδάξει, τότε γνωρίζουμε με ενάργεια και αισθητά την αγάπη- τότε γινόμαστε όμοιοι με τον Κύριο.

Καθένας μας μπορεί να κρίνει για το Θεό κατά το μέτρο της χάριτος του Αγίου Πνεύματος που γνώρισε. Γιατί πώς είναι δυνατό να σκεφτόμαστε και να κρίνουμε για πράγματα τα που δεν είδαμε ή δεν ακούσαμε και δεν ξέρουμε; Οι άγιοι λένε πως είδαν το Θεό. Αλλά υπάρχουν και άνθρωποι που λένε ότι δεν υπάρχει Θεός. Είναι φανερό πως μιλούν έτσι, γιατί δεν Τον γνώρισαν αυτό όμως δεν σημαίνει καθόλου πως ο Θεός δεν υπάρχει.

Οι άγιοι μιλούν για πράγματα που πραγματικά είδαν και γνωρίζουν. Δεν λένε, για παράδειγμα, πως είδαν ένα άλογο μήκους ενός χιλιομέτρου ή ένα πλοίο δέκα χιλιομέτρων, που δεν υπάρχουν. Κι εγώ νομίζω, πως, αν δεν υπήρχε Θεός, δεν θα μιλούσαν καν γι' Αυτόν στη γη. Οι άνθρωποι όμως θέλουν να ζουν σύμφωνα με το δικό τους θέλημα και γι' αυτό λένε πως δεν υπάρχει Θεός, βεβαιώνοντας έτσι μάλλον πως υπάρχει.

Όλων των λαών η ψυχή αισθανόταν πως υπάρχει ο Θεός, αν και δεν ήξεραν να λατρεύουν τον αληθινό Θεό. Το Άγιο Πνεύμα όμως δίδαξε πρώτα τους προφήτες, έπειτα τους αποστόλους, ύστερα τους αγίους πατέρες και επισκόπους μας, κι έτσι έφτασε ως εμάς η αληθινή πίστη. Εμείς γνωρίσαμε τον Κύριο με το Άγιο Πνεύμα. Και όταν Τον γνωρίσαμε, τότε στερεώθηκε σ' Αυτόν η ψυχή μας.

Γνωρίστε, λαοί, ότι πλαστήκαμε για να δοξάζουμε τον ουράνιο Θεό, και μην προσκολλάστε στη γη, γιατί ο Θεός είναι Πατέρας μας και μας αγαπάει σαν πολυπόθητα παιδιά Του.

Όποιος δεν γνωρίζει τη χάρη, δεν την επιζητεί. Οι άνθρωποι προσκολλήθηκαν στη γη, γι' αυτό οι πιο πολλοί δεν ξέρουν πως τίποτα το γήινο δεν μπορεί να συγκριθεί με τη γλυκύτητα του Αγίου Πνεύματος.

Πολλοί φιλονικούν για την πίστη - και δεν υπάρχει τέλος σ' αυτές τις φιλονικίες -, ενώ, αντί να φιλονικούμε, πρέπει να προσευχόμαστε μόνο στο Θεό και την Παναγία, και ο Κύριος θα μας δώσει το φωτισμό χωρίς φιλονικίες, και μάλιστα γρήγορα.

Πολλοί μελέτησαν όλες τις θρησκείες, αλλά δεν γνώρισαν την αληθινή πίστη όπως πρέπει. Όποιος όμως προσεύχεται στο Θεό με ταπεινώση να τον φωτίσει, σ' αυτόν ο Κύριος θα δώσει να μάθει πόσο αγαπάει τον άνθρωπο. Οι υπερόπτες ελπίζουν να μάθουν τα πάντα με το νου τους, αλλά ο Θεός τους έθεσε όρια.

Ο Κύριος είπε: «Όπου ειμί εγώ, εκεί και ο διάκονος ο εμός έσται... ίνα Θεωρη την δόξαν την εμήν» (πρβλ. Ίω. 12:26-17:24). Οι άνθρωποι όμως δεν κατανοούν τις Γραφές, τις βρίσκουν σχεδόν ακατανόητες. Μόνο όταν τους διδάξει το Άγιο Πνεύμα, τότε όλα γίνονται κατανοητά και η ψυχή αισθάνεται σαν να είναι στους ουρανούς. Γιατί το ίδιο Άγιο Πνεύμα είναι και στους ουρανούς και στη γη και στην Αγία Γραφή και στις ψυχές όσων αγαπούν το Θεό. Χωρίς Πνεύμα Άγιο οι άνθρωποι πλανώνται και αδυνατούν να γνωρίσουν αληθινά το Θεό και την ανάπαυση κοντά Του, έστω κι αν με λητούν συνεχώς.

Ω αδελφοί, σας παρακαλώ και σας ικετεύω στο όνομα της ευσπλαχνίας του Θεού: Πιστεύετε στο Ευαγγέλιο και στη μαρτυρία της Αγίας Εκκλησίας, και τότε θα γευθείτε, ήδη απ' αυτή τη γη, τη μακαριότητα του παραδείσου. Αληθινά, η βασιλεία του Θεού είναι μέσα μας: Η αγάπη του Θεού χαρίζει στην ψυχή τον παράδεισο. Πολλοί πρίγκιπες και άρχοντες εγκατέλειψαν τους θρόνους τους, όταν γνώρισαν την αγάπη του Θεού. Κι αυτό είναι ευνόητο, γιατί η αγάπη του Θεού είναι φλογερή. Με τη χάρη του Αγίου Πνεύματος η χαρά της ψυχής φτάνει ως τα δάκρυα, και τίποτα επίγειο δεν μπορεί να συγκριθεί μαζί της.

Πόσο ευτυχισμένοι είμαστε εμείς οι ορθόδοξοι χριστιανοί! Τι Θεό έχουμε! Είναι αξιολύπητοι όσοι δεν γνώρισαν το Θεό. Αυτοί δεν βλέπουν το αιώνιο φως, και μετά το θάνατο πορεύονται στο αιώνιο σκοτάδι. Αυτό το ξέρουμε, γιατί το Άγιο Πνεύμα πληροφορεί μέσα στην Εκκλησία τους αγίους για το τι υπάρχει στον ουρανό και τι στον Άδη.

Ω, πόσο αξιολύπητοι είναι οι πλανεμένοι άνθρωποι! Αυτοί δεν μπορούν να ξέρουν τι είναι η αληθινή χαρά. Μερικές φορές διασκεδάζουν και γελούν, αλλά το γέλιο και η απόλαυση που δοκιμάζουν, θα μεταβληθούν σε θρήνο και θλίψη. Δική μας χαρά είναι ο Χριστός. Με τα πάθη Του μας έγραψε στο βιβλίο της ζωής, και στη βασιλεία των ουρανών θα είμαστε αιώνια με το Θεό και θα βλέπουμε τη δόξα Του και θα ευφραινόμαστε μαζί Του. Η χαρά μας είναι το Άγιο Πνεύμα. Είναι τόσο γλυκό και ευχάριστο! Αυτό μαρτυρεί στην ψυχή για τη σωτηρία.

Τα επίγεια μαθαίνονται με την επίγεια διάνοια, ενώ ο Θεός και όλα τα επουράνια γνωρίζονται μόνο με το Άγιο Πνεύμα. Γι' αυτό παραμένουν απρόσιτα στο νου που δεν αναγεννήθηκε.

Τι μας εμποδίζει να γνωρίσουμε το Θεό

Η απιστία προέρχεται από την υπερηφάνεια. Ο υπερήφανος ισχυρίζεται πως θα γνωρίσει τα πάντα με το νου του και την επιστήμη, αλλά η γνώση του Θεού παραμένει ανέφικτη γι' αυτόν, γιατί ο Θεός γνωρίζεται μόνο με αποκάλυψη του Αγίου Πνεύματος.

Ο Κύριος αποκαλύπτεται στις ταπεινές ψυχές. Σ' αυτές δείχνει τα έργα Του, που είναι ακατάληπτα για το νου μας. Με το φυσικό μας νου μπορούμε να γνωρίσουμε μόνο τα γήινα πράγματα, κι αυτά μερικώς, ενώ ο Θεός και όλα τα ουράνια γνωρίζονται με το Άγιο Πνεύμα.

Μερικοί μοχθούν σ' όλη τους τη ζωή για να μάθουν τι υπάρχει στον ήλιο ή στη σελήνη ή κάτι παρόμοιο, αλλ' αυτά δεν ωφελούν την ψυχή. Αν όμως μπορούσαμε να γνωρίσουμε τι υπάρχει μέσα στον άνθρωπο, τότε θα βλέπαμε στην ψυχή του αγίου τη βασιλεία των ουρανών, ενώ στην ψυχή του αμαρτωλού σκοτάδι και κόλαση. Και είναι ωφέλιμο να το ξέρουμε, γιατί θα είμαστε αιώνια είτε στη βασιλεία είτε στην κόλαση.

Ο νωθρός στην προσευχή εξετάζει με περιέργεια τα πάντα, όσα βλέπει στη γη και στον ουρανό, αλλά δεν γνωρίζει ποιος είναι ο Κύριος ούτε προσπαθεί να το μάθει. Κι όταν ακούει διδασκαλία για το Θεό, λέει:

"Μα πώς είναι δυνατό να γνωρίσουμε το Θεό; Κι εσύ από πού Τον γνωρίζεις;"

Θα σου πω: Μαρτυρεί το Άγιο Πνεύμα, Αυτό γνωρίζει και μας διδάσκει.

"Αλλά μήπως το Πνεύμα είναι ορατό;"

Οι απόστολοι Το είδαν να κατεβαίνει σε πύρινες γλώσσες, κι εμείς Το αισθανόμαστε μέσα μας. Είναι γλυκύτερο από καθετί γήινο. Αυτό γεύονταν οι προφήτες και μιλούσαν στο λαό, και ο λαός τους πρόσεχε. Οι άγιοι απόστολοι έλαβαν Άγιο Πνεύμα και κήρυξαν σωτηρία στον κόσμο

χωρίς να φοβούνται τίποτα, γιατί τους ενίσχυε αυτό το Πνεύμα. Το ίδιο και οι μάρτυρες και οι ασκητές πήγαιναν χαρούμενοι στο μαρτύριο και την κακοπάθεια. Γιατί το Άγιο Πνεύμα, το αγαθό και γλυκό, έλκει την ψυχή στην αγάπη του Κυρίου. Κι έτσι η ψυχή, χάρη στη γλυκύτητα του Αγίου Πνεύματος, δεν φοβάται τα βασανιστήρια.

Πολλοί άνθρωποι λένε σήμερα πως δεν υπάρχει Θεός. Μιλούν έτσι γιατί στην καρδιά τους ζει υπερήφανο πνεύμα, που τους υποβάλλει ψέματα εναντίον της Αλήθειας και της Εκκλησίας του Θεού. Νομίζουν πως είναι σοφοί, ενώ στην πραγματικότητα δεν αντιλαμβάνονται καν ότι τέτοιοι λογισμοί δεν είναι δικοί τους, αλλά προέρχονται από τον εχθρό. Αν όμως κανείς τους δεχθεί στην καρδιά του και τους αγαπήσει, τότε γίνεται συγγενής με το πονηρό πνεύμα. Και είτε να μη δώσει ο Θεός σε κανένα να πεθάνει σε τέτοια κατάσταση.

Αντίθετα, στην καρδιά των αγίων ζει η χάρη του Αγίου Πνεύματος, που τους κάνει συγγενείς του Θεού. Οι άγιοι νιώθουν ολοκάθαρα πως είναι πνευματικά παιδιά του ουράνιου Πατέρα, και γι' αυτό λένε: "Πάτερ ημών..."

Η υπερηφάνεια εμποδίζει την ψυχή να μπει στο δρόμο της πίστεως. Στον άπιστο δίνω μια συμβουλή. Ας πει: "Κύριε, αν υπάρχουν, φώτισε με, και θα Σε υπηρετήσω μ' όλη μου την καρδιά και μ' όλη μου την ψυχή". Και ο Κύριος θα φωτίσει οπωσδήποτε μια τέτοια ταπεινή σκέψη και προθυμία για την υπηρεσία του Θεού. Δεν πρέπει όμως να λέει: "Αν υπάρχουν, παιδεύε με". Γιατί αν έρθει η τιμωρία, είναι δυνατό να μη βρει τη δύναμη να ευχαριστήσει το Θεό και να μετανοήσει.

Όταν ο Κύριος σε φωτίσει, τότε η ψυχή σου θα Τον αισθανθεί, θα αισθανθεί πως τη συγχώρησε και την αγαπάει. Θα το μάθεις με την πείρα σου, και η χάρη του Αγίου Πνεύματος θα μαρτυρεί στην ψυχή τη σωτηρία, και θα θέ λεις τότε να διακηρύσσεις σ' όλο τον κόσμο: "Πόσο πολύ μας αγαπάει ο Κύριος!"

Ο Απόστολος Παύλος, όσο δεν γνώριζε τον Κύριο, Τον καταδίωκε. Όταν όμως Τον γνώρισε, τότε γύρισε σ' όλη την οικουμένη κηρύσσοντας το Χριστό

Για να σωθείς, είναι ανάγκη να ταπεινωθείς. Γιατί τον υπερήφανο, και με τη βία να τον βάλεις στον παράδεισο, κι εκεί δεν θα βρει ανάπαυση. Κι εκεί δεν θα είναι ικανοποιημένος και θα λέει: "Γιατί δεν είμαι εγώ στην πρώτη θέση;". Αντίθετα, η ταπεινή ψυχή είναι γεμάτη αγάπη και δεν επι διώκει πρωτεία, αλλά επιθυμεί για όλους το καλό και ευχαριστιέται με όλα.

Δείξαμε μεγάλη αμέλεια και δεν καταλαβαίνουμε πια αν υπάρχει η κατά Χριστόν ταπείνωση και αγάπη. Βέβαια, η ταπείνωση αυτή και η αγάπη γίνονται γνωστές μόνο με τη χάρη του Αγίου Πνεύματος. Εμείς όμως δεν ξέρουμε ότι, για να προσελκύσουμε τη χάρη κοντά μας, πρέπει να την ποθήσουμε μ' όλη μας την ψυχή. Αλλά πώς θα ποθήσουμε κά τι που δεν το γνωρίζουμε καθόλου; Και όμως, όλοι μας τη γνωρίζουμε τη χάρη, έστω και λίγο, γιατί το Άγιο Πνεύμα κινεί κάθε ψυχή στην αναζήτηση του Θεού.

Ω, πώς πρέπει να παρακαλούμε τον Κύριο να δώσει στην ψυχή το ταπεινό Άγιο Πνεύμα! Η ταπεινή ψυχή έχει με γάλη ανάπαυση, ενώ η υπερήφανη βασανίζει η ίδια τον εαυτό της. Ο υπερήφανος δεν γνωρίζει την αγάπη του Θεού και βρίσκεται μακριά Του. Υπερηφανεύεται πως είναι πλούσιος ή επιστήμων ή ένδοξος, μα δεν ξέρει την τραγικότητα της φτώχειας και της απώλειάς του, αφού δεν γνώρισε το Θεό. Απεναντίας, εκείνον που αγωνίζεται εναντίον της υπερηφάνειας, τον βοηθάει ο Κύριος να νικήσει αυτό το πάθος.

Είναι αδύνατο ν' αγαπήσουμε και να γνωρίσουμε τον Κύριο, αν δεν ζήσουμε σύμφωνα με τις εντολές Του. Ο άνθρωπος όμως από μόνος του είναι ανίκανος να τηρήσει τις εντολές του Θεού. Γι' αυτό ο Ιησούς είπε: «Αιτείτε, και δοθήσεται υμίν» (Ματθ. 7:7). Αν δεν ζητάμε, βασανίζουμε μόνοι μας τον εαυτό μας και χάνουμε τη χάρη του Αγίου Πνεύματος.

Στον αγώνα μας πρέπει να είμαστε ανδρείοι. Ο Κύριος αγαπάει την ανδρεία και συνετή ψυχή. Αν δεν έχουμε ανδρεία και σύνεση, τότε πρέπει να τα ζητάμε από το Θεό και να υπακούμε στους πνευματικούς, γιατί σ' αυτούς ζει η χάρη του Αγίου Πνεύματος. Ο άνθρωπος μάλιστα, που ο νους του έπαθε βλάβη από δαιμονική ενέργεια, ιδίως αυτός πρέπει να υπακούει στον πνευματικό και να μην εμπιστεύεται καθόλου τον εαυτό του.

Οι ψυχικές συμφορές μας έρχονται από την υπερηφάνεια, ενώ τις σωματικές τις παραχωρεί πολλές φορές ο Θεός από αγάπη για μας, όπως έγινε με τον πολύαθλο Ιώβ.

Είναι πολύ δύσκολο να διαγνώσεις μέσα σου την υπερηφάνεια. Να όμως μερικά συμπτώματα: Αν σε προσβάλλουν δαίμονες ή σε βασανίζουν κακοί λογισμοί, αυτό σημαίνει πως δεν έχεις ταπείνωση. Γι' αυτό, έστω κι αν δεν αντιλήφθηκες την υπερηφάνειά σου, ταπεινώσου. Αν είσαι οξύθυμος ή, όπως λένε, νευρικός, αυτό είναι αληθινή συμφορά. Κι αν πάσχεις από παροξυσμούς και

φοβίες, θα γιατρευτείς με τη μετάνοια, με το ταπεινό φρόνημα και με την αγάπη για τον αδελφό σου, ακόμα και για τους εχθρούς. Όποιος δεν αγαπάει τους εχθρούς, σ' αυτόν δεν έχει κατοικήσει ακόμα η χάρη του Θεού.

Στην πλάνη πέφτει κανείς είτε από απειρία είτε από υπερηφάνεια. Κι αν είναι από απειρία, ο Κύριος θεραπεύει γρήγορα αυτόν που πλανήθηκε. Αν όμως είναι από υπερηφάνεια, τότε θα υποφέρει για πολύ καιρό η ψυχή, ώσπου να μάθει την ταπείνωση, και τότε θα θεραπευθεί από τον Κύριο.

Στην πλάνη πέφτουμε, όταν νομίζουμε πως είμαστε πιο συνετοί και έμπειροι από τους άλλους, ακόμα κι από τον πνευματικό μας πατέρα. Έτσι σκέφτηκα κι εγώ με την απειρία μου, και γι' αυτό υπέφερα. Ευχαριστώ βαθιά το Θεό, γιατί έτσι με ταπείνωσε, με νουθέτησε και δεν πήρε το έλεος Του από μένα. Και τώρα σκέφτομαι ότι χωρίς εξομολόγηση στον πνευματικό δεν είναι δυνατό ν' απαλλαγούμε από την πλάνη, γιατί στον πνευματικό έδωσε ο Θεός τη χάρη του «δεσμύναι και λύειν».

Η κοινωνία με το Θεό

Όποιος αγαπάει τον Κύριο, σκέφτεται πάντα Εκείνον. Η θύμηση του Θεού γεννάει την προσευχή. Αν δεν θυμάσαι τον Κύριο, τότε και δεν θα προσεύχεσαι, και χωρίς την προσευχή, δεν θα παραμείνει η ψυχή στην αγάπη του Θεού, γιατί η χάρη του Αγίου Πνεύματος έρχεται με την προσευχή.

Η προσευχή προφυλάσσει τον άνθρωπο από την αμαρτία, γιατί ο νους, όταν προσεύχεσαι, είναι απασχολημένος με το Θεό και στέκεται με ταπεινό πνεύμα ενώπιον του Κυρίου, τον Οποίο γνωρίζει η ψυχή του προσευχομένου.

Ο αρχάριος όμως χρειάζεται χειραγωγό, επειδή η ψυχή, πριν έρθει η χάρη του Αγίου Πνεύματος, έχει μεγάλο πόλεμο εναντίον των εχθρών και δεν μπορεί να διακρίνει η ίδια, αν η γλυκύτητα που δοκιμάζει, προέρχεται από τον εχθρό. Αυτό μπορεί να το διακρίνει μόνο εκείνος που γεύθηκε ο ίδιος το Άγιο Πνεύμα. Αυτός αναγνωρίζει τη χάρη κατά τη γεύση.

Όποιος θέλει να ασκεί την προσευχή χωρίς χειραγωγό και, μέσα στην υπερηφάνεια του, φαντάζεται ότι μπορεί να τη διδαχθεί από τα βιβλία, αυτός βρίσκεται κιόλας στην πλάνη. Τον ταπεινό όμως τον προστατεύει ο Κύριος- έτσι, αν πράγματι δεν υπάρχει έμπειρος οδηγός, αυτός καταφεύγει στον υπάρχοντα πνευματικό, και ο Κύριος θα τον σκεπάσει χάρη στην ταπείνωση του. Σκέψου ότι στον πνευματικό ζει το Άγιο Πνεύμα, και αυτός θα σου πει το ωφέλιμο. Αν όμως σκεφτείς πως ο πνευματικός ζει με αμέλεια και διερωτηθείς, "Πώς είναι δυνατό να έχει το Άγιο Πνεύμα;", θα υποστείς εξαιτίας αυτής της σκέψης σου μεγάλο πειρασμό, και ο Κύριος θα σε ταπεινώσει και θα επιτρέψει να πέσεις σε κάποια πλάνη.

Η προσευχή δίνεται στον προσευχόμενο. Η προσευχή που γίνεται μόνο από συνήθεια, χωρίς καρδιά συντριμμένη για τις αμαρτίες της, δεν είναι αρεστή στο Θεό.

Ω άνθρωπε, μάθε την κατά Χριστόν ταπείνωση, και ο Κύριος θα σου χαρίσει να γευθείς τη γλυκύτητα της προσευχής. Κι αν θέλεις να προσεύχεσαι καθαρά, γίνε ταπεινός, γίνε εγκρατής, εξομολόγησου ειλικρινά και θα σε αγαπήσει η προσευχή. Γίνε υπάκουος, υποτάξου ευσυνειδήτα στις αρχές, μείνε ευχαριστημένος με όλα, και τότε ο νους σου θα καθαριστεί από μάταιους λογισμούς. Να θυμάσαι πως σε βλέπει ο Κύριος, γι' αυτό πρόσεχε, μήπως λυπήσεις με κάτι τον αδελφό- μην τον κατακρίνεις και μην τον στενοχωρήσεις ούτε μ' ένα βλέμμα, και το Πνεύμα το Άγιο θα σε αγαπήσει και θα σε βοηθήσει σε όλα.

Το Άγιο Πνεύμα μοιάζει πολύ με αγαπημένη, γνήσια μητέρα. Η μητέρα αγαπάει το παιδί της και πονάει γι' αυτό. Έτσι και το Άγιο Πνεύμα σπλαχνίζεται, συγχωρεί, θεραπεύει, νουθετεί και χαροποιεί. Και αναγνωρίζεται το Άγιο Πνεύμα στην ταπεινή προσευχή.

Όποιος αγαπάει τους εχθρούς, αυτός γρήγορα θα γνωρίσει τον Κύριο με το Άγιο Πνεύμα. Όποιος όμως δεν τους αγαπάει - γι' αυτόν δεν θέλω ούτε καν να γράψω. Όμως τον λυπάμαι, γιατί βασανίζει τον εαυτό του και τους άλλους και δεν θα γνωρίσει τον Κύριο.

Στις εκκλησίες τελούνται οι ιερές ακολουθίες και το Πνεύμα του θεού κατοικεί σ' αυτές. Η ψυχή, ωστόσο, είναι ο καλύτερος ναός του Θεού, και όποιος προσεύχεται εσωτερικά, γι' αυτόν όλος ο κόσμος έγινε ναός του Θεού. Αυτό όμως δεν είναι για όλους.

Πολλοί προσεύχονται προφορικά ή προτιμούν να προσεύχονται με βιβλία. Και αυτό καλό είναι και ο Κύριος δέχεται την προσευχή τους. Αν όμως κανείς προσεύχεται και σκέφτεται άλλα πράγματα, ο Κύριος δεν εισακούει αυτή την προσευχή.

Η αδιάλειπτη προσευχή προέρχεται από την αγάπη και χάνεται εξαιτίας της κατακρίσεως, της αργολογίας και της ακράτειας. Όποιος αγαπάει το Θεό, αυτός μπορεί να Τον σκέφτεται μέρα και νύχτα, γιατί το ν' αγαπάς το Θεό καμιά εργασία δεν το παρεμποδίζει.

Η αληθινή ελευθερία

Όλοι μας ταλαιπωρούμαστε στη γη και ζητάμε ελευθερία, μα λίγοι ξέρουν τι είναι η ελευθερία και πού βρίσκεται.

Κι εγώ θέλω επίσης ελευθερία και την αναζητώ μέρα και νύχτα. Έμαθα πως βρίσκεται κοντά στο Θεό και δίνεται απ' Αυτόν σ' όσους έχουν ταπεινή καρδιά, σ' όσους μετανόησαν και έκοψαν το θέλημα τους ενώπιον του Κυρίου. Σ' όποιον μετανοεί, ο Θεός δίνει την ειρήνη Του και την ελευθερία να Τον αγαπάει. Γιατί δεν υπάρχει τίποτα πολυτιμότερο στον κόσμο από την αγάπη του Θεού και του πλησίον. Σ' αυτά βρίσκει η ψυχή ανάπαυση και χαρά.

Η καρδιά μου πονάει για όλο τον κόσμο και προσεύχομαι με δάκρυα γι' αυτόν, να μετανοήσουν όλοι και να γνωρίσουν το Θεό, να ζήσουν με αγάπη και να γευθούν τη γλυκύτητα της ελευθερίας του Θεού.

Ω, όλοι οι άνθρωποι, προσευχηθείτε και κλάψτε για τις αμαρτίες σας, για να σας συγχωρήσει ο Κύριος. Όπου υπάρχει άφεση αμαρτιών, εκεί βρίσκεται η ελευθερία της συνειδήσεως και η αγάπη, έστω και λίγη.

Ο Κύριος μάς έδωσε την εντολή να αγαπάμε ο ένας τον άλλον. Αυτή είναι η αληθινή ελευθερία: η αγάπη για το Θεό και τον πλησίον. Εδώ βρίσκεται και η ελευθερία και η ισότητα. Στην κοσμική τάξη είναι αδύνατο να υπάρξει ισότητα -αυτό όμως δεν έχει σημασία για την ψυχή. Δεν μπορεί να είναι ο καθένας βασιλιάς ή άρχοντας, πατριάρχης ή ηγούμενος ή διοικητής. Μπορεί όμως ο καθένας, σε όποια τάξη κι αν ανήκει, ν' αγαπάει το Θεό και να είναι ευάρεστος σ' Εκείνον - κι αυτό είναι το σπουδαίο. Και όσοι αγαπούν περισσότερο το Θεό στη γη, θα έχουν περισσότερη δόξα στη Βασιλεία των ουρανών και θα είναι πιο κοντά στον Κύριο. Ο καθένας θα δοξαστεί κατά το μέτρο της αγάπης του.

Η θεία χάρη δεν αφαιρεί την ελευθερία, αλλά συνεργεί μόνο στην εκπλήρωση των εντολών του Θεού. Ο Αδάμ βρισκόταν στην κατάσταση της χάριτος, αλλά δεν του αφαιρέθηκε το αυτεξούσιο. Οι άγγελοι παραμένουν επίσης στο Άγιο Πνεύμα, αλλά δεν τους έχει αφαιρεθεί η ελεύθερη Βούληση.

Ο Κύριος έδωσε στη γη το Άγιο Πνεύμα- και όσοι το έλαβαν, αισθάνονται τον παράδεισο μέσα τους.

Ίσως πεις: "Γιατί λοιπόν δεν έχω κι εγώ μια τέτοια χάρη;". Επειδή εσύ δεν παραδόθηκες στο θέλημα του Θεού, αλλά ζεις σύμφωνα με το δικό σου θέλημα.

Παρατηρήστε εκείνον που αγαπάει το θέλημα του: Δεν έχει ποτέ ειρήνη στην ψυχή του και δεν ευχαριστείται με τίποτα. Γι' αυτόν όλα γίνονται όπως δεν θα έπρεπε. Όποιος όμως δόθηκε ολοκληρωτικά στο θέλημα του Θεού, έχει την καθαρή προσευχή και η ψυχή του αγαπάει τον Κύριο.

Έτσι δόθηκε στο Θεό η Υπεραγία Παρθένος: «Ίδού η δούλη Κυρίου, γένοιτό μοι κατά το ρήμα σου» (Λουκ. 1:38).

Αν λέγαμε κι εμείς, «Ίδού ο δούλος Κυρίου, γένοιτό μοι κατά το ρήμα σου», τότε τα ευαγγελικά λόγια του Κυρίου θα ζούσαν στις ψυχές μας, η αγάπη του Θεού θα βασιλεύε σ' όλο τον κόσμο και η ζωή στη γη θα ήταν απεριγράπτα ωραία.

Αλλά μολονότι τα λόγια του Κυρίου ακούγονται τόσους αιώνες σ' όλη την οικουμένη, οι άνθρωποι δεν τα καταλαβαίνουν και δεν θέλουν να τα παραδεχθούν. Όποιος όμως ζει σύμφωνα με το θέλημα του Θεού, αυτός θα δοξαστεί και στον ουρανό και στη γη.